

KONFERENCJA „POLA ELEKTROMAGNETYCZNE ULF/ELF NA ZIEMI I W PRZESTRZENI KOSMICZNEJ 2019”

CONFERENCE “ELECTROMAGNETIC ULF/ELF FIELDS ON EARTH AND IN SPACE”

W dniach 3-5 lipca 2019 roku w siedzibie Instytutu Geofizyki Polskiej Akademii Nauk w Warszawie odbyła się konferencja pt. „Pola Elektromagnetyczne ULF/ELF na Ziemi i w Przestrzeni Kosmicznej”. Było to kolejne, dwudzieste pierwsze wydarzenie z cyklu spotkań naukowych poświęconych tematyce pól ultraniskich i skrajnie niskich częstotliwości, czyli ULF i ELF (ang. *ultra low frequency, extremely low frequency*) w środowisku ziemskim i wokółziemskim. Spotkania te były organizowane od roku 1996 z inicjatywy grupy badawczej ELF z Krakowa wspieranej od początku przez macierzyste jednostki z Uniwersytetu Jagiellońskiego oraz Akademii Górniczo-Hutniczej. Spotkania tradycyjnie odbywały się w okolicy stacji pomiarowej pól ELF „Hylaty” w Bieszczadach, skąd przyjęła się ich nazwa. Najczęściej spotykano się w pensjonacie „Rusinowa Polana” w Dwerniczku. Wyjątkowo drugie spotkanie odbyło się w Beskidzie Żywieckim w Skawicy, a w 2011 r. w Zatwarnicy w Bieszczadach. W roku 2006 w czasie „Spotkań Bieszczadzkich” miało miejsce uroczyste otwarcie nowej automatycznej stacji ELF „Hylaty”. W ostatnich latach spotkania miały coraz częściej charakter warsztatów związanych z realizacją projektów badawczych o tematyce ELF i odbywały się bliżej Krakowa: w Niepołomicach, Jarosławcu i Solcu-Zdroju, gdzie miało miejsce przedostatnie spotkanie w roku 2015. Pomysł nowego spotkania w lokalizacji w Warszawie powstał w Oddziale Fizyki Wnętrza Ziemi i Przestrzeni Okołoziemskiej Polskiego Towarzystwa Geofizycznego i został życzliwie przyjęty przez Instytut Geofizyki PAN, który został organizatorem tegorocznego spotkania.

Spotkanie warszawskie miało zamysł konferencji skupiającej po kilku latach niemałe jak na tę wąską dziedzinę badań interdyscyplinarnych środowisko naukowe w kraju. Oprócz poszerzającej swe szeregi Grupy ELF z Krakowa,

Okladka konferencyjnego numeru specjalnego¹
 Publications of the Institute of Geophysics,
 Polish Academy of Sciences. Geophysical Data
 Bases, Processing and Instrumentation:
 BOOK OF EXTENDED ABSTRACTS.
 “Electromagnetic ULF/ELF Fields on Earth and in
 Space” Conference, Warsaw, Poland, 3-5 July 2019

w konferencji wzięli udział przedstawiciele z Instytutu Geofizyki PAN, Centrum Badań Kosmicznych PAN, Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej – Państwowego Instytutu Badawczego oraz innych jednostek, w tym jednej zagranicznej – University of Colorado Denver. W ciągu dwóch dni obrad 4-5 lipca 2019 r. w siedmiu sesjach przedstawiono dwadzieścia referatów i jedną prezentację plakatową. W środę 3 lipca miała miejsce sesja powitalna, na której w osobnej prezentacji została przedstawiona kronika „Spotkań Bieszczadzkich”. W dniu otwarcia konferencji przypomniano w skrócie historię i rolę „Spotkań”, a także poruszono problem braku systematycznych konferencji krajowych na tematy łączące zagadnienia fizyki atmosfery, jonosfery i magnetosfery. Po obradach odbyła się wycieczka do Obserwatorium Geofizycznego Instytutu Geofizyki PAN im. Stanisława Kalinowskiego w Otwocku-Świdrze.

Tematyka konferencji obejmowała tradycyjnie zagadnienia pól elektromagnetycznych i zjawisk rezonansowych w zakresie częstotliwości ULF/ELF na Ziemi i w kosmosie, takie jak Rezonans Schumanna i Alfvèna oraz źródła i problemy propagacji fal ULF/ELF, obserwacje i analiza sygnałów w zakresie częstotliwości ELF, modelowanie tych zjawisk, a także powiązania interdyscyplinarne, które dotyczą problematyki pól częstotliwości pasm sąsiadujących, tj. VLF, LF i HF, fizyki jonosfery, magnetosfery, atmosfery, meteorologii i pogody kosmicznej, astrofizyki, geofizyki, heliofizyki, technik obserwacyjnych i innych. W celu spopularyzowania tematu pól ELF w kraju i za granicą oraz zapoznania z tematyką badawczą grup krajowych, wydano przed konferencją książkę zawie-

¹ <https://pub.igf.edu.pl/book-of-extended-abstracts-%E2%80%9CElectromagnetic-ulself-fields-on-earth-and-in-space-conference-warsaw-poland-3-5-july-2019/4,en,pubs,4,0,8,132.htm>

rającą rozszerzone doniesienia konferencyjnych w czasopiśmie *Publications of the Institute of Geophysics Polish Academy of Sciences*. Planowane są również artykuły konferencyjne na łamach *Publications* i *Przeglądu Geofizycznego*, a w kolejnych latach następne Spotkania ELF, bieszczadzkie i warszawskie.

Anna Odzimek, Andrzej Kułak

Strona konferencji
<http://bit.ly/ELFkonf2019>